نگاه بیرون

کودتای دیپلماتیک در «کاخ سفید» از «هاوانا» تا «تهران»

استفن کینذر. نزهت امیرآبادیان

● هیچ‌کس در «کاخ سفید» یا وزارت امورخارجه؛ گمان نمی‌کند که تغییر روابط میان ایالات متحده و کوبا به معنای ناکامی سیاست‌های آمریکاست. اما بی‌شک در ذهن برخی از مردم واشنگتن، معنای پایان خصومت آمریکا با کوبا، نه‌تنها به دلایل بشردوستانه، بلکه نشانه افزایش امنیت برای ایالات‌متحده است. حالا نوبت چالشی بزرگ‌تر است: بازسازی روابط آمریکا با ایران. یکی از مزایای بزرگ آشتی با کوبا، این است که امکان انقلاب یا بی‌ثباتی در این جزیره، کاهش می‌یابد و چشم‌اندازی مسالمت‌آمیز برای گذار به دموکراسی گشوده می‌شود. برقراری روابط حسنه با ایران هم به همین معناست، البته رابطه خوب با ایران برای ایالات متحده و بقیه دنیا بسیار مهم‌تر است. اگر این اتفاق بیفتد «باراک اوباما» می‌تواند پس از پایان دوران ریاست‌جمهوری خود، «کاخ سفید» را با دستاوردی بزرگ ترک کند؛ دستاوردی که در تاریخ جهان ثبت خواهد شد. موفقیتی که در این هفته آمریکا به آن دست یافت، فوق‌العاده بود اما اگر این توافق، یک نسل قبل اتفاق می‌افتاد، معنایی بسیار بیشتر داشت. بسیاری از جوانان امروز، نمی‌توانند به یاد آورند که کوبا زمانی یکی از قدرت‌های بزرگ بود و می‌توانست مناسبات قدرت را در جهان تغییر دهد. امروز این کشور، فقیر و ضعیف است. احتمالا کوبایی‌ها از بهبود روابط با آمریکا سود می‌برند و آمریکایی‌ها نهایتا می‌توانند سیگار کوبایی بخرند و در سواحل کوبا دراز بکشند. اما به‌جز این دو کشور -که مستقیما درگیر هستند و شاید ونزوئلا که تنها متحد واقعی کوباست- این تغییر روابط، تاثیری در بقیه جهان نخواهد داشت. اما دستیابی به موفقیتی اینچنینی با ایران، بسیار متفاوت است. این اتفاق می‌تواند همانند تشنج‌زدایی میان آمریکا و چین در دهه ۱۹۷۰، سیاست جهانی را به‌طور قاطع تغییر دهد. ایران؛ بسیار بزرگ‌تر و مهم‌تر از کوباست و در قلب آشفته‌ترین منطقه جهان، قرار دارد و منافع امنیتی مشترک بسیاری با ایالات متحده و پتانسیل اقتصادی بالایی دارد. از منظر جغرافیای سیاسی، آشتی میان آمریکا و کوبا، پیش‌درآمد یک نمایش است. اما آشتی و مشارکت با ایران می‌تواند جهان را تغییر دهد.

ادامه در صفحه ۱۵

«پوتین»: توافق نهایی هسته‌ای بسیار نزدیک است

مذاکرات، دی ماه ادامه می‌یابد

عکس: AP

شرق: ساعت ۱۲ ظهر پنجشنبه به وقت «مسکو»، «مرکز تجارت بین‌المللی» این شهر، شاهد برگزاری کنفرانس خبری سالانه رییس‌جمهوری روسیه بود؛ کنفرانسی با حضور بیش از هزار و ۲۰۰ خبرنگار. «ولادیمیر پوتین» در این کنفرانس که یک روز پس از پایان مذاکرات هسته‌ای ایران و گروه ۱+۵ در ژنو برگزار شد، از «بسیار نزدیک» بودن حصول توافق بین هفت کشور سخن گفت. رییس‌جمهوری روسیه در آخرین کنفرانس خبری خود در سال ۲۰۱۴، با استقبال از انعطاف ایران در مذاکرات هسته‌ای، گفت: «دستیابی به یک توافق نهایی بر سر برنامه هسته‌ای ایران، بسیار نزدیک است چون من معتقدم این کشور انعطاف قابل‌توجهی از خود نشان داده است.» او در ادامه ضمن تمجید از مواضع هسته‌ای ایران، افزود: «من بر این باورم که دستیابی به راه‌حل نهایی مساله هسته‌ای بسیار نزدیک است و نمی‌فهمم چرا تاکنون توافق نهایی حاصل نشده است. امیدوارم که این اتفاق در آینده نزدیک رخ دهد.»

انعطاف یا اختلاف

در حالی‌که افسر سابق «ک.گ.ب» و رییس‌جمهور فعلی روسیه، از «انعطاف» ایران در مذاکرات هسته‌ای سخن گفته، پنجشنبه دیپلمات‌های فرانسوی و انگلیسی در شورای امنیت سازمان ملل، مدعی «عدم‌انعطاف» ایران در مذاکرات شدند. «فیلیپ برتوکس»، دیپلمات فرانسوی در شورای امنیت گفت: «با وجود انعطاف کمی که مذاکره‌کنندگان ایران در این مرحله از خود نشان داده‌اند ما می‌خواهیم باور کنیم که ایران به دنبال دستیابی به یک توافق بلندمدت است.» او ادامه داد: «ما از ایران انتظار داریم که انتخاب‌های استراتژیک و تصمیمات شجاعانه لازم را اتخاذ کند.» به‌گزارش «ایسنا» «مایکل تاتهام» دیپلمات ارشد انگلیسی نیز با تکرار اظهارات مقام فرانسوی در شورای امنیت سازمان ملل، از ایران خواست تا انعطاف بیشتری در مذاکرات هسته‌ای از خود نشان دهد. اگرچه احتمال می‌رود سخنان «پوتین» در تایید انعطاف تهران، «نه از حب ایران، که از بغض غرب» بوده، اما در هر صورت، وقتی در کنار اظهارات دو دیپلمات اروپایی در شورای امنیت قرار می‌گیرد، تناقضی آشکار بین مواضع کشورهای ۱+۵ را نمایان می‌کند. روسیه و غرب بر سر مسایل مختلفی از جمله بحران اوکراین، سوریه و... با یکدیگر اختلاف دارند. آخرین کشمکش بین روسیه و غرب به خصوص آمریکا، تحریم‌های «واشنگتن» علیه «مسکو» است.

درحالی‌که آنها همیشه تاکید دارند در مذاکرات هسته‌ای با یکدیگر هم‌رای هستند، برخی ناظران، از سایه‌افکنی این اختلافات بر مذاکرات هسته‌ای ایران ابراز نگرانی کرده‌اند.

قراردادهای نفتی باید سودآور باشد

«پوتین» در ادامه این نشست خبری با اشاره به اینکه «برای توسعه روابط و همکاری‌های روسیه با ایران تلاش می‌کنیم»، گفت: «توافق هسته‌ای سبب تقویت همکاری‌ها خواهد شد.» او روند «حجم مبادلات بازرگانی میان روسیه و ایران»، در سال گذشته را کاهشی دانست و دلیل آن را شرایط بین‌المللی ارزیابی کرد. شخص اول «کرملین» ادامه داد: «برای توسعه حجم مبادلات بازرگانی با ایران و متنوع‌کردن آن تلاش کردیم و در این خصوص، هیچ مانعی برای توسعه روابط روسیه و ایران وجود ندارد.» رییس‌جمهور روسیه با بیان اینکه اقتصاد ایران بر نفت و گاز متکی است، گفت: «در حال حاضر با ایران در عرصه‌های مهمی همچون ماشین‌سازی و هواپیماسازی همکاری می‌کنیم و درصدد گسترش روابط با این کشور هستیم.» پوتین با اشاره به وضعیت پیچیده بازارهای جهانی نفت گفت: «در هر صورت برای توسعه همکاری‌ها و متنوع‌سازی ساختار آن با ایران تلاش می‌کنیم و شرکای ایرانی هم علاقه‌مند به گسترش همکاری‌ها هستند.» عالی‌ترین مقام روسیه، با اشاره به سفر مقامات ایرانی و روسی به پایتخت‌های یکدیگر، از جمله سفر وزیر انرژی این کشور به تهران، افزود: «مسایلی در رابطه با پرداخت‌ها میان دو کشور وجود داشته است برای حل این مسایل نیاز به اراده مقامات دو کشور است.»«پوتین» در پاسخ به سوالی در مورد امکان مشارکت نفتی ایران و روسیه نیز گفت: «همکاری در قراردادهای نفتی میان دو کشور باید سودآور باشد و به جست‌وجوی راه‌های توسعه همکاری‌های بازرگانی با ایران می‌پردازیم.»

امکان سفر به تهران

«پوتین» در مورد امکان سفر خود به تهران، گفت: «سفر من به ایران امکانپذیر است و ما آن را از طریق کانال‌های دیپلماتیک در زمان مناسب با شریکمان (ایران) هماهنگ خواهیم کرد.» «پوتین» با اشاره به دیدارهایش با «حسن روحانی» رییس‌جمهوری ایران، گفت: «من در گذشته به تهران سفر و چندبار هم با رییس‌جمهوری ایران در مناسبت‌های مختلف دیدار کرده‌ام.» رییس‌جمهوری روسیه افزود: «به تماس‌ها با رییس‌جمهوری ایران ادامه می‌دهیم و اگر نیاز به سفر به تهران وجود داشته باشد، این امکان را بررسی می‌کنیم و هیچ محدودیتی در این مورد در رابطه با عوامل خارجی وجود ندارد.» پس از پیروزی «روحانی» در انتخابات ریاست‌جمهوری سال گذشته، روسای جمهوری ایران و روسیه، چهار بار با یکدیگر در شهرهایی غیراز «تهران» و «مسکو» دیدار کرده‌اند. همچنین دو رییس‌جمهوری به دفعات با یکدیگر گفت‌وگوی تلفنی داشته‌اند که آخرین مورد آن، به مکالمه تلفنی شامگاه سوم آذر (ضرب‌الاجل دستیابی به توافق هسته‌ای ایران و گروه ۱+۵) بازمی‌گردد. این مذاکرات به دلیل عدم‌دستیابی به توافق جامع، تا تیرماه ۱۳۹۴ براساس توافق ژنو تمدید شد. پوتین همچنین با اشاره به قراردادهای هسته‌ای ایران و روسیه گفت: «روسیه در ساخت نیروگاه هسته‌ای بوشهر مشارکت و دو طرف قراردادی هم برای ادامه همکاری در این عرصه امضا کردند.» اشاره «پوتین» به قرارداد هسته‌ای بین ایران و روسیه است که ۲۰ آبان سال‌جاری با هدف ساخت ۸ رآکتور هسته‌ای، به امضا رسید. تاکنون ایران و روسیه، یک نیروگاه مشترک در بوشهر دارند.

دور بعدی مذاکره، اواخر دی‌ماه

شامگاه چهارشنبه، یک روز مذاکره ایران و گروه«۱+۵ » و همچنین دو روز مذاکرات دوجانبه بین هیات‌های ایرانی و شش قدرت جهانی، به پایان رسید و هیات‌های مذاکره‌کننده به پایتخت‌های خود بازگشتند تا بعد از رایزنی با مقامات، آماده دور بعدی مذاکرات شوند؛ مذاکراتی که منابع مختلف داخلی و خارجی از برگزاری آن در اواسط ژانویه یا همان اواخر دی‌ماه خبر دادند. «عباس عراقچی» مذاکره‌کننده ارشد ایران، در پایان این دور از مذاکرات با بیان اینکه «گفت‌وگوها بسیار فشرده و بسیار سودمند و مفید بود»، گفت: «دور بعدی گفت‌وگوهای ایران و گروه ۱+۵ ماه آینده (میلادی) برگزار می‌شود ولی هنوز محل برگزاری نشست آتی، مشخص نشده است.» همچنین برخی منابع روس نیز از برگزاری دور بعدی مذاکرات هسته‌ای تا پیش از ۲۰ژانویه (اول بهمن) خبر دادند. در همین حال «سرگئی ریابکوف» مذاکره‌کننده روسیه، در پایان مذاکرات اخیر «ژنو» گفت: «در مجموع می‌توان گفت که در این دور از مذاکرات، در تمام جهات، کار قابل توجهی انجام گرفته است.» او افزود: «حتی در مسایلی که توافق وجود ندارد مواضع دو طرف به یکدیگر نزدیک می‌شود.» «ریابکوف» مذاکرات را گفت‌وگوهایی امیدبخش توصیف کرد که در شرایط مساعد جریان یافته است. او ادامه داد: «طرف‌های ایرانی و ۱+۵ تلاش خواهند کرد تا ماه مارس ۲۰۱۵ (اسفند۱۳۹۳-فروردین۱۳۹۴) به توافق جامع دست یابند.» همچنین «وان چون» رییس هیات مذاکره‌کننده چین در مذاکرات اخیر، این نشست را در عین «فشردگی»، «واقع بینانه»، «ثمربخش» و «قابل‌قبول» دانست. ایران و کشورهای گروه ۱+۵ برای نخستین‌بار پس از تمدید هفت‌ماهه در سوم آذر سال‌جاری، به صورت دوجانبه و چندجانبه در «ژنو» سوییس به مدت سه روز با نمایندگان شش قدرت جهانی به مذاکره پرداختند.

الو شرق ۸۸۶۴۰۲۶۰
sharghline@sharghdaily.ir
پیامک: ۳۰۰۰۴۶۹۹

● **حادثه غم‌انگیز در بزرگراه مدرس:** صبح روز یکشنبه، بیست‌وسوم‌آذر، ابتدای بزرگراه مدرس، بالاتر از میدان هفتم‌تیر حادثه غم‌انگیزی رخ داد. راننده خودرو سنگین از گاردریل کنار بزرگراه عبور کرد و به پیاده‌رو رفت و چندین مغازه را درهم کوبید. خودروهای امدادی آتش‌نشانی و ماموران راهنمایی‌ورانندگی و نیروی‌انتظامی در محل حضور داشتند. محور شمال به جنوب بزرگراه‌مدرس از خروجی خیابان شهیدمطهری بسته شد و رفت‌وآمد خودروها به‌کندی صورت گرفت. بی‌احتیاطی، خواب‌آلودگی، سرعت‌غیرمجاز و لحظه‌ای غفلت می‌تواند چنین حادثه ناگواری را به وجود آورد. ای‌کاش رانندگان با دقت و حوصله بیشتری رانندگی کنند و اگر خوابشان می‌آید، کمی استراحت و سپس رانندگی کنند. کاسب‌هایی که از این موضوع اطلاع ندارند، به محض اینکه به محل کارشان مراجعه کنند با صحنه‌ای مواجه می‌شوند که غیرقابل جبران است.
علی‌اکبر فرقانی

بازتاب

● **پاسخ روابط‌عمومی شرکت فاضلاب استان تهران:** بازگشت به درج مطلبی در آن روزنامه محترم به تاریخ ۹۳/۷/۱۰ در پاسخ به گلایه شهروندی مبنی‌بر طرح نیمه‌کاره شبکه جمع‌آوری فاضلاب رباط‌کریم لازم می‌داند به استحضار برساند، شرکت آب و فاضلاب جنوب‌غربی استان تهران با هدف جمع‌آوری و دفع بهداشتی فاضلاب، سیمای طرح فاضلاب رباط‌کریم را مشتمل بر ۱۳۰کیلومتر شبکه جمع‌آوری و خطوط انتقال فاضلاب توسط مشاوران مجرب تهیه و تدوین کرده است.

از آغاز اجرای طرح تا به امروز ۶۰کیلومتر از این خطوط (شامل تمامی خطوط جمع‌آوری فاضلاب مسکن‌مهر شهید آبشناسان و بخشی از خطوط شهر رباط‌کریم) اجرا و به اتمام رسیده است. در سال‌جاری نیز مطالعات لازم و اقدامات مقتضی در خصوص اجرای پنج‌کیلومتر خط انتقال و جمع‌آوری فاضلاب شهر رباط‌کریم انجام و پیمانکاران واجد شرایط انتخاب شده‌اند. انتظار می‌رود پس از اخذ مجوزهای لازم، حداکثر از اوایل دی‌ماه عملیات حفاری و لوله‌گذاری شبکه جمع‌آوری فاضلاب رباط‌کریم آغاز شود.